

Izbor iz bibliografije radova o Gradišćanskim Hrvatima

Prvu opširniju bibliografiju o problemu Gradišćanskih Hrvata izradio je u nas Mirko Valentić u prilogu knjizi: »Gradišćanski Hrvati od XVI stoljeća do danas«, što ju je u povodu istoimene izložbe izdao Povjesni muzej Hrvatske u Zagrebu 1970. god. Od tada je prošlo tri godine, ali je u tom relativno kratkom razdoblju znatno porastao interes za Gradišćanske Hrvate. Pojavili su se novi radovi, periodičke publikacije i knjige koje treba zabilježiti. Osim toga, osjeća se potreba kraćeg izbora iz te prilično opširne literature pa i podjele radova prema znanstvenim disciplinama.

Ti razlozi doveli su do ideje o izradi ovog priloga koji bi mogao poslužiti svima onim koje zanimaju Gradišćanski Hrvati uopće ili pojedine znanosti o njima. Zbog toga ovaj rad ne pretendira da bude sveobuhvatan u bibliografskom smislu, nego da bude prije svega praktični informator i indikator sadašnjeg stanja na tom području.

Nastojat ćemo obuhvatiti poglavito rade na hrvatskom jeziku, tj. one koji su nastali u našoj zemlji ili u Gradišću, ali ćemo registrirati i najznačajnije rade na drugim jezicima, osobito na njemačkom. Uz povjesne rade na hrvatskom jeziku dali smo i kratak opis sadržaja. U popis neće ući crkvena i školska literatura, iako se i u njoj može naći zanimljivih podataka za proučavanje prošlosti i kulture Gradišćanskih Hrvata.

Dnevni i tjedni tisk predstavlja posebno poglavje koje zaslужuje ne samo jednu iscrpnu bibliografiju priloga nego i monografsku obradu pojedinih problema. To se posebice odnosi na relativno brojno i kvalitetno novinstvo Gradišćanskih Hrvata a nešto manje na domaći dnevni tisk. Naime, od 1910. kad su ih pojavile »Naše novine« kao prvi tjednik na hrvatskom jeziku, te 1922. kad su ih naslijedile »Hrvatske novine«, 1947. kad je počeo nakon rata izlaziti »Naš Tjednik« i 1960. kad su obnovljene »Hrvatske novine«, koje izlaze i danas, najbolji i najistaknutiji ljudi Gradišća držali su da je pisanje u njima ne samo obveza nego i čast. Zato i nema značajnijeg događaja u životu Gradišća, Hrvatske, Austrije, Jugoslavije koji se nije u tim ili drugim novinama, časopisima, kalendariima ili prigodnim izdanjima odrazio. Čitajući te članke možemo vjerno pratiti borbu za nacionalnu emancipaciju Gradišćanskih Hrvata, njihov položaj, kulturne, prosvjetne i druge akcije. Isto je tako veoma zanimljivo gledanje na zbivanja, pokrete i ljude u staroj domovini koje gradišćanski tisk prati s izuzetnom pažnjom. Zbog obilja i kvalitete priloga upozoravam na tisk Gradišćanskih Hrvata kao jedan od izvora za buduća znanstvena istraživanja, ali za sada nije bilo moguće izraditi iole značajniju bibliografiju, pa je stoga i u ovom radu izostavljena dnevna i tjedna štampa a uzeti su samo rade objavljeni u časopisima, zbornicima, prigodnim publikacijama i nekim kalendarima.

Iako je naziv Gradišćanski Hrvati nastao prije pola stoljeća prema novostvorenoj austrijskoj pokrajini Burgenland, uobičajeno je da istim imenom nazivamo i

Hrvate uz granicu u susjednoj Mađarskoj, Slovačkoj i Moravskoj, pa će stoga i o njima ovdje biti riječi. Oni su se istodobno doselili, živjeli do 1918. u Ugarskoj, odnosno u Austro-Ugarskoj Monarhiji, borili se zajednički protiv germanizacije i mađarizacije, ali su mirovnim ugovorima nakon prvoga svjetskog rata susjedna hrvatska sela podijeljena između tri države.

Ako bismo pokušali izvršiti globalnu periodizaciju povijesti Gradišćanskih Hrvata, morali bismo istaknuti nekoliko međusobno odvojenih razdoblja. Prvo obuhvaća dijasporu, reformaciju, protureformaciju i borbe s Turcima na toj austro-mađarskoj Vojnoj krajini (XVI i XVII st.), drugo počinje nakon srijemskokarlovačkog mira 1699. kad je prestala turska opasnost i traje do stvaranja dualističke Austro-Ugarske Monarhije 1867., treće je dualističko razdoblje (1867–1918) u kojem je dio naseljen Hrvatima bio u sastavu Ugarske. Nakon raspada Habsburške Monarhije nastupa nova etapa u životu hrvatske manjine, jer je prvi put razbijena i ograđena državnim granicama (1918–1945). To je međuratno razdoblje, zatim nacistička vladavina i drugi svjetski rat. I peto, poslijeratno razdoblje traje od 1945. do danas.

Svako od tih globalno podijeljenih razdoblja ima nekih specifičnosti i prijelomnih trenutaka, a to su, npr.: referendum 1921. kojim je Austrija dobila Gradišće, 1938. kad je Njemački Reich pripojio Austriju i onemogućio gotovo svaku nacionalnu djelatnost i 1955. kad je sklopljen Državni ugovor četiriju sila i njime prvi put međunarodno priznato postojanje hrvatske manjine u Austriji. Svakako, u najnovijoj povijesti, osobito sa stajališta suradnje SR Hrvatske i pokrajinske vlade Gradišća, važna je god. 1972. kad je sklopljen prvi službeni ugovor o suradnji između vlade Burgenlanda i Komisije za kulturne veze s inozemstvom Sabora SR Hrvatske. Posljedica toga ugovora je i današnja veoma živa suradnja i razmjena koja povezuje ne samo Hrvatsku i Gradišće nego i SFRJ i Republiku Austriju.

Radi bolje preglednosti podijelit ćemo bibliografiju prema pojedinim znanostima s napomenom da su neki cijeloviti radovi zanimljivi za povjesničare, filologe, etnologe i druge. Stoga će se neki radovi ponoviti ili će na njih biti upozorenje, a isto tako će se radovi pojedinih autora, prema sadržaju kojem su pretežno posvećeni, naći na više mjesta. Svjesni smo da je neke radove teško svrstati prema znanostima, ali smo se unatoč tome odlučili za pet dijelova:

- I Povijest Gradišćanskih Hrvata
- II Jezik i književnost Gradišćanskih Hrvata
- III Prosvjeta i kultura
- IV Etnologija, etnografija, zemljopis
- V Umjetnosti

I Povijest Gradišćanskih Hrvata

Allgemeine Bibliographie des Burgenlandes, Herausgeber: Burgenländische Landesarchiv und Burgenländische Landesbibliothek, Eisenstadt 1959, sv. IV, povijest. (Opća bibliografija Gradišća u pet knjiga u kojima je zastupljena povijest, etnografija, zemljopis itd.)

ANDRITSCH, Johann. Studenten und Lehrer aus Ungarn und Siebenbürgen an der Universität Graz 1586–1872, Graz 1956.

ANDRAŠEVIĆ, Bogumil. Die Burgenländer Kroaten, Jahrbuch des Ost-europa-Institutes zu Breslau, sv. II, 1941, str. 25–51, Bratislava 1942.

AULL, Oto. Die politischen Beziehungen zwischen Österreich und Ungarn, in ihrer Auswirkung auf das Burgenland, Burgenland III–IV, str. 98–117, Eisenstadt 1931.

BARKER, Thomas. M. The Croatian minority of Burgenland, Journal of Central European Affairs, sv. 19, str. 32–56, 1959. (Hrvatska manjina u Gradišću).

BEL, Mathias. Notitia Hungariae novae historico-geographica 1735–1742, sv. V, Budimpešta 1892.

BELTRAM, Emilija. Suradnja Hrvatske s Gradišćem, Gradišćanski Hrvati, zbornik, Zagreb 1973, str. 329–330.

BENČIĆ, Nikola. Gradišćanski Hrvati između jučer i sutra, Gradišćanski Hrvati, zbornik, Zagreb 1973, str. 41–61. (Autor piše o imenu, nacionalnoj svijesti, uzrocima propadanja, o kulturnom radu, školstvu i sadašnjem pravnom položaju Hrvata u Gradišću uz statističke podatke).

Bibliographie zur Geschichte, Landes und Volkskunde des Burgenländes 1800–1929, Linz 1933.

BIRICZ, Eugen. Geschichte der Einwanderung der burgenländischen Kroaten, disertacija, Beč 1949.

BLAŽENČIĆ, Ante. Matica u razvijanju veza s pripadnicima hrvatske narodnosti u evropskim zemljama, Matica, list iseljenika Hrvatske, br. 11/1971, str. 429–431, Zagreb 1971.

BLAŽENČIĆ, Ante. Gradišćanski Hrvati u Austriji, Iseljenički kalendar Matice iseljenika Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1970.

BOROWSKY, S. Vasvármegye, Budimpešta 1898. (Monografije županije Željezno).

BOTHAR, Michael. Ein kleiner Beitrag zur Geschichte der Kroaten des Burgenlandes 1667, Volk und Heimat, IV, br. 3, 1951. (Jedan manji prilog povijesti Gradišćanskih Hrvata, drugi je prilog u broju 8, a treći u br. 10 iste godine).

BREU, Josef. Die Kroatensiedlung im südostdeutschen Grenzraum, disertacija, Beč, 1937. (Hrvatska naselja na jugoistočnom njemačkom graničnom području).

BREU, Josef. Die Kroatensiedlung im Burgenland und in den anschließenden Gebieten. Beč 1970. (Hrvatska naselja u Gradišću i susjednim područjima).

BREU, Josef. Hrvatska kolonizacija u Gradišću i susjednim područjima, Predavanja Historijskog instituta JAZU, Zagreb 1970, sv. 3 (prijevod M. Šamšalovića, umnoženo kao rukopis).

BUČAR, Franjo. Povijest hrvatske protestantske književnosti, Zagreb 1910.

BUČAR, Franjo. O Hrvatima u Donjoj Austriji, Prosvjeta, 7/1898, str. 219–223, Zagreb 1898.

Burgenländische Statistiken, br. 1, Eisenstadt 1959; br. 2, Eisenstadt 1960.

CARIĆ, Želimir. Sudbina jedne od-sjećene hrvatske grane, Napredak, kalendar, 13/1938, 6, 67.

CSAPLOVICS, Johann. Croaten und Wenden in Ungarn, Etnographisch geschildert, Bratislava 1828. (Zapisi ovoga poznatog etnologa o Gradišćanskim Hrvatima mogu danas i povjesničarima poslužiti kao izvor).

ČAKRA, Emil. Donjoaustrijski Hrvati, Dragoljub, 1/1867, 9.

ČIZMIĆ, Ivan. Iseljavanja Gradišćanskih Hrvata, Matica, kalendar, Zagreb 1970.

DOBROVIĆ, Ivan. Misija Hrvata u historiji Evrope i Gradišća, Gradišće, kalendar, 1961.

DOBROVIĆ, Ivan. Pravila židanske i prisičke gore od 1769. Letna knjiga, 1931, str. 65—79.

DOBROVIĆ, Ivan. Putovanje naših starih u Celje, Gradišće, kalendar, 1953, str. 84—94.

DOBROVIĆ, Ivan. Hrvati u doba reformacije, Željezno.

EITLER, Paul. Die Minderheiten im Burgenland, 10 Jahre Burgenland (1921—1931), Beč, 1931.

EMRICH, Štefan. Izdavačka djelatnost (Gradišćanskih Hrvata), Gradišćanski Hrvati, zbornik, Zagreb 1973, str. 111—116.

ESIH, Ivan. Gradišćanski Hrvati, Napredak, kalendar, Zagreb 1933. i poseban otisak, Zagreb 1933.

FLEGARITSCH, Hans. Die kroatische Volksgruppe im Burgenland, Die Abwehr, 2/1946, 4—6.

FERŽIN, Mate. Gradišćanski Hrvati pod Austrijom, Letna knjiga Hrvatskoga kulturnoga društva u Gradišću, 1930, 10—14.

GÖRLICH, Ernst. Die Burgenländische Kroaten, Die österreichische Furche, VI, 11/1950.

GÖRLICH, Ernst. Kroaten im Burgenland, Burgenländisches Lehrerblatt, 23/1961.

Gradišćanski Hrvati, Slovenski vestnik, Celovec, br. 6, 13, 20/V, 1960; br. 3, 10, 17/VI, 1960; br. 1, 8, 15 i 22/VII, 1960.

Gradišćanski Hrvati, zbornik, izdanje Čakavskog sabora i Komisije za kulturne veze s inozemstvom Sabora SR Hrvatske, Zagreb 1973, str. 337.

HAZI, Jenö. Sopron szabad királyi város története, Odenburg 1921/30. (Povijest slobodnog kraljevskog grada Šopronja).

HOLJEVAC, Većeslav. Hrvati izvan domovine, Zagreb 1968. (drugo prošireno izdanje).

HOMMA, Josef Karl. Das Burgenland im Rahmen der österreichischen Geschichte, Das Burgenland, Beč 1950.

HOMMA, Josef Karl. Die kroatische Minderheit in Burgenland, Europa Ethnica, 3/1964, Beč 1964.

HORVAT, Franjo. Iz prošlosti Frakanave 1157—1957, Frankenau 1958.

HORVAT, Geza. Iz prošlosti Vorušana, Gradišćanski Kalendar, 1957, 109—122.

HORVAT, Ignac. Perom kroz selo i život (izbor članaka o Gradišćanskim Hrvatima), 1965.

HORVAT, Rudolf. Gradišćanski Hrvati. Prigodom 400. godišnjice njihove seobe u Gradišće, Obitelj, 4/1932, 36, 574—575. Isti je članak

objavljen i u Požeškim novinama, 11/1932, 52, 2-3. i u Kalendaru Danica 1933, 44-48.

HORVAT, Slavko. O Hrvatima u Donjoj Austriji, *Svjetozor*, VIII/1878.

IVŠIĆ, Stjepan. Hrvatska dijaspora u 16. vijeku, *Ljetopis JAZU*, sv. 50, Zagreb 1937, 99-102.

JANDRIŠEVIĆ, Petar. Mate Ujević, Gradiščanski Hrvati, Naša domovina, kalendar, 1935.

JANDRIŠEVIĆ, Petar. Od vlahov južnoga Gradišća i njegovog simo doseljenja, Naša domovina, kalendar, 1938.

JOZIĆ, M. Položaj jugoslovenske majnine u Austriji, *Međunarodna politika*, 9-10/1959.

JURASSOVICH, Mathias. *Die Kroaten im Burgenland*, Parr. Lustig. Deutsches Lesebuch, III, 1923.

KLAIĆ, Vjekoslav. Opis zemalja u kojih obitavaju Hrvati, sv. III, Zagreb 1883.

KOSIER, Ljubomir. Grossdeutschland und Jugoslawien, Beč-Berlin 1939, str. 82-90 o Gradiščanskim Hrvatima.

Die Kroaten im Zeitalter der Reformation, Burgenländische Volkskunde, 1953.

Die Kroaten und die Reformation, Burgenland — Atlas.

Kroatische Auswanderung nach Amerika, Burgenländische Forschungen, 3/1949, 34.

KUČERA, Kveta. Hrvati u Slovačkoj, Kalendar Matice iseljenika Hrvatske, Zagreb 1971. (Autorica se bavi proučavanjem Hrvata u Slovačkoj. U Radovima Instituta za hrvatsku povijest izlazi joj uskoro referat što ga je o seobama Hrvata u Slovačku

održala na Simpoziju o seljačkoj buini 1573. u veljaci ove godine u Stubičkim Toplicama.)

KUHAČ, Franjo. Među ugarskim Hrvatima, Vienac 1878. br. 43.

KUHAČ, Franjo. Među ugarskim Hrvatima, putopisna crta, Gradiščanski Hrvati, zbornik, Zagreb 1973, str. 233-268. (Pretiskano iz Vienca 43/1878. jer i danas može zbog obilja povijesnih, jezičnih i etnografskih podataka poslužiti kao izvor za istraživanja).

KURELAC, Fran. Jačke ili narodne pesme prostoga i neprostoga puka po župah Šporonjskoj, Mošonjskoj i Željeznoj na Ugrih, Zagreb 1871. (U knjizi se nalazi i putopis po Gradišću iz 1846. i 1848. U njemu su veoma zanimljiva zapažanja o životu i običajima Gradiščanskih Hrvata. Taj putopis F. Kurelca predstavlja u Hrvatskoj početak znanstvenog interesa za problem Gradiščanskih Hrvata.)

KURELAC, Fran. Iz mojega života i putovanja po Ugarskih Hrvatih, Gradiščanski Hrvati, zbornik, Zagreb 1973, str. 207-232. Tekst je pretiskan iz prethodne Kurelčeve knjige jer zajedno s Kuhačevim i Milčetićevim prilogom predstavljaju »još i danas prvorazredni izvorni materijal o gotovo svim vidovima narodnog života« — mišljenje redakcije zbornika Gradiščanski Hrvati.

KUŠEC, Mladen. Četiri stoljeća svoji, Iz života Hrvata u Austriji, Madarskoj, Italiji, Rumunjskoj i Slovačkoj, Hrvatsko sveučilište, Zagreb od 8. IV 1971.

LORKOVIĆ, Mladen. Narod i zemlja Hrvata, Zagreb 1939.

MARHOLD, Slavko. Iz prošlosti Rasporka, Naša domovina, 1933, 73-75.

- Memorandum vlade FNR Jugoslavije o slovenačkoj Koruškoj pograničnim dijelovima Štajerske i Gradišćanskim Hrvatima, Beograd 1947.
- MERŠIĆ, Ivan. Dolna Pulja, nje stanovnici, prije i sada, Gradišće, kalendar, 1949, 94—98.
- MERŠIĆ, Martin, ml. Podatki o našem doseljenju, Letna knjiga Hrvatskoga kulturnoga društva u Gradišću, 1931. 16—20.
- MERŠIĆ, Martin, ml. Znameniti i zaslužni Gradišćanski Hrvati, Izdanje Čakavskog sabora, Rijeka 1972. (Popis svih značajnijih znanstvenih, kulturnih i političkih radnika iz Gradišća s podacima o radovima i literaturom i člancima o raznovrsnim djelatnostima.)
- MILČETIĆ, Ivan. Među Hrvatima donje Austrije i zapadne Ugarske, Vienac, Zagreb 1898, br. 30 i dalje.
- MILČETIĆ, Ivan. O Ugarskim Hrvatima, Vienac, Zagreb 1901, br. 33 i dalje.
- MILČETIĆ, Ivan. Među Hrvatima Donje Austrije i zapadne Ugarske, Gradišćanski Hrvati, zbornik, Zagreb 1973. (Članak je bez promjena pretiskan iz Vienca 1898, a predstavlja etnografski putopis koji je zanimljiv i za povjesničare).
- MLADINIĆ, Ivan. Gradišćanski Hrvati, Matica, List iseljenika Hrvatske, Zagreb 1955.
- MOHL, Adolf. Die Burgenländischen Kroaten 1533—1933, Burgenländische Heimatblätter, 2/1933.
- MOHL, Adolf. Die Einwanderung der Kroaten 1533, Budimpešta 1913.
- MÜLLER, Ivan, Nacionalno stanje Gradišćanskih Hrvata, Gradišćanski Hrvati, zbornik, Zagreb 1973.
- PALIC, Emil. Život Hrvata u austrijskom Gradišću, Narodni kalendar, Budimpešta 1960.
- PRICKLER, Harald. Novi podatki k doseljenju »Vlahov« v Gradišće, Gradišće, kalendar, 1969.
- PRICKLER, Harald. Burgenlands Burgen und Schlösser, Beč 1972.
- Rechte der burgenländischen Kroaten im Staatsvertrag verankert, Freies Burgenland, 22. V 1955.
- RITIG, Nives. Sudbina jednog naroda (Gradišćanski Hrvati), Riječi, 3—4, Sisak 1969, 89—94.
- RITIG, Nives. Neki aspekti istraživanja života i običaja Gradišćanskih Hrvata, Gradišćanski Hrvati, zbornik, Zagreb 1973, str. 135—144. (Viđi o tom prilogu podrobnije u prikazu knjige Gradišćanski Hrvati u istom broju ovog časopisa).
- SCHNEEFUSS, Walter. Die Kroaten und ihre Geschichte, Leipzig 1942.
- SCHWICKER, Heinrich. Geschichte der österreichischen Militärgrenze, Beč 1883.
- SEMMLWEIS, Karl. Historische Geographie des Burgenlandes, Burgeländische Heimatblätter, XII, Eisenstadt 1951.
- SIGRIST, Georg. Das Burgenland und die Kroaten, Burgenländisches Leben, 10/1961.
- Spomenica Hrvatskog kulturnog društva (HDK) na austrijsku saveznu vladu, Željezno 1955. Pretiskano u zborniku Gradišćanski Hrvati, Zagreb 1973, 307—311.
- STROHAL, Rudolf. Odakle su došli Gradišćanski Hrvati, Obzor, 73/1932, 278, 3.
- SZEGEDI, J. Rubricae sive Synopses titulorum capitum et articularum universi iuris Ungarici, Trnava 1734.

ŠEMBERA, A. V. O Hrvatima u Do-
noj Austriji, Danica Ilirska, 32, 33,
34/1845.

ŠPRAJCAR, Z. Iz života Gradišćan-
skih Hrvata, Napredak, Sarajevo
1931.

TONČIĆ, Lujo. Die nationalen Min-
derheiten in Österreich, Berichte und
Informationen I, vom 12. Juli 1946,
Salzburg 1946.

TONČIĆ, Lujo. Die Burgenländische
Kroaten, Berichte und Informatio-
nen I, vom 12. Juli 1946.

TOBLER, Felix. Buna hrvatskih selja-
kov u Filežu 1671–1673, Gradiš-
ćanski Hrvati, zbornik, Zagreb
1973, 149–156. (Ocjenu toga rada
vidi u prikazu zbornika Gradišćan-
ski Hrvati u istom broju ovog časopisa).

TRNJEGORSKI, L. Gradišćanski Hr-
vati, Jugoslavenske manjine u ino-
stranstvu, Beograd 1939.

TUKAVAC, Branimir. Gospodarstve-
ni i socijalni razvitak našega sela u
zadnjih sto letih, Gradišće, kalendar,
1948, 57–61.

TUREK, A. Chárvatská kolonisace na
Moravě, Časopis Maticé Morávské,
61/1937. Brno.

UJEVIĆ, Mate. Gradišćanski Hrvati,
Zagreb 1934. (To je prva sinteza o
povijesti, kulturi i životu Gradišćan-
skih Hrvata koja se pojavila u
Hrvatskoj).

UJEVIĆ, Mate. O Gradišćanskim Hr-
vatima, Hrvatski radiša, kalendar,
1933, 113–119.

UJEVIĆ, Mate. Gradišćanski Hrvati,
Enciklopedija Jugoslavije, sv. 3. Za-
greb 1958, 533–536.

UJEVIĆ, Mate. Gradišćanski Hrvati i
naše veze s njima, Obzorova spo-
men-knjiga 1860–1935, Zagreb 1935,
97–99.

VEITER, Theodor. Das Recht der
Volksgruppen und Sprachminderhei-
ten in Österreich, Wien-Stuttgart
1970. (Autor dokumentirano ras-
pravlja o pravnom položaju manji-
na u Austriji, pa i o Gradišćanskim
Hrvatima).

VALENTIĆ, Mirko. Gradišćanski Hr-
vati od XVI stoljeća do danas, Iz-
danje Povijesnog muzeja Hrvatske
u povodu izložbe o Gradišćanskim
Hrvatima u Zagrebu 1970. (U knji-
zi se nalazi rasprava pod naslovom
Gradišćanski Hrvati u prošlosti i sa-
dašnjosti, str. 18–43, koja je prva
veća povjesna rasprava o povijesti
Gradišćanskih Hrvata nakon drugo-
ga svjetskog rata. Valentić daje prvi
sintetičan prikaz osobito međuratne
i poslijeratne djelatnosti Gradišćan-
skih Hrvata u Austriji i njihove ve-
ze s Hrvatskom, obradio je školstvo
i prava Hrvata prema Državnom
ugovoru iz 1955).

VALENTIĆ, Mirko. Die Burgenlän-
dischen Kroaten vom 16. Jahrhun-
dert bis heute, Burgenländisches Lan-
desmuseum, Eisenstadt 1970. (Gradišćanski Hrvati od 16. stoljeća do
danas, austrijsko izdanje uz istoime-
nu izložbu u Željeznom 1970. Ob-
javljen je tekst na njemačkom i gra-
dišćanskom hrvatskom jeziku što je
prvi takav slučaj. Naime, tekst je
pisao jedan znanstvenik iz Hrvat-
ske, a tiskan je i za potrebe hrvat-
skog školstva u Gradišću. Ta rasprava
slična je onoj u povodu zagrebač-
ke izložbe, međutim izostavljen je
dio koji govori o praksi provođenja
Državnog ugovora, ali je dodano
poglavlje o stvaralačkom doprinosu
Hrvata u razvoju Gradišća i Austri-
je).

VALENTIĆ, Mirko. Gradišćanski Hr-
vati od XVI stoljeća do danas, Du-
brovnik, god. XIV, 1/1971, 18–34.
(U tome radu izneseni su i podaci o
najnovijoj suradnji Hrvatske s Gra-

dišćem posredstvom Komisije za kulturne veze s inozemstvom Sabora i istaknut nepovoljan položaj Gradišćanskih Hrvata za koje ponekad i u Hrvatskoj nije bilo dovoljno razumijevanja).

VALENTIĆ, Mirko. Novija povijest Gradišćanskih Hrvata, Gradišćanski Hrvati, zbornik, Zagreb 1973, 15—40. (U tome radu Valentić je sintetizirao najbitnije iz svojih prethodnih radova s težištem na novijoj povijesti i današnjem položaju Gradišćanskih Hrvata. Vidi ocjenu toga rada u prikazu knjige Gradišćanski Hrvati u istom broju ovog časopisa).

VÖRÖS, Karoly. Das südliche Burgenland um die Mitte des 18. Jahrhunderts, Burgenländische Forschungen, sv. 42. Eisenstadt 1960.

VUKAS, Budislav. Međunarodnopravna osnova položaja hrvatske manjine u susjednim zemljama i Čehoslovačkoj, Zagreb 1971. (Tiskano kao rukopis za potrebe Pravnog fakulteta u Zagrebu).

VUKOVITS, Karl. Die burgenländische Kroaten, Die Krone 23/1961.

ZIMANYI, V. Der Bauernstand der Herrschaft Güssing im 16. und 17. Jahrhundert, Bgld. Forschungen, 46/1962, Eisenstadt 1962.

ZIMMERMANN, B. H. Reformation und Gegenreformation bei den Kroaten im österr.-ungarischen Grenzraum, Bgld. Forschungen, 8/1950, Eisenstadt 1950.

ZIMMERMANN, Edmund. Die Burgenländische Kroaten, Österreich in Geschichte und Literatur, 8/1961.

Znameniti i zaslužni Hrvati 925—1925, Zagreb 1925.

II Jezik i književnost Gradišćanskih Hrvata

BEDENIK, Tome. Rožice, Fratersko selo 1922, sv. II i III, Borta 1922/1923.

BENČIĆ, Nikola. Mate Meršić-Miloradić 1850—1928, Beč 1963.

BENČIĆ, Nikola. Abriss der geschichtlichen Entwicklung der burgenländischen-kroatischen Schriftsprache, Wiener Slavistisches Jahrbuch, sv. 17, Beč 1972.

BENČIĆ, Nikola. Pjesništvo Gradišćanskih Hrvata, Dometi 8/1971, Rijeka 1971.

BENČIĆ, Nikola. Pjesništvo Gradišćanskih Hrvata, Gradišćanski Hrvati, zbornik, Zagreb 1973, 97—107.

BLAZOVIĆ, Augustin. Hiža Drašković, drama, Beč 1959.

BLAZOVIĆ, Augustin. Koliko smo, to smo, igrokaz, Beč 1960.

BLAZOVIĆ, Augustin. Noe, 1961.

BLAZOVIĆ, Augustin. Jutro, na podne, na večer, 1969.

BLAZOVIĆ, Augustin. Od Vulke u Velebit, 1969.

BLAZOVIĆ, Augustin. Vratarica nebeska, 1970.

BLAZOVIĆ, Augustin. Gavran i ščipavac (roman o Nikoli Jurišiću, branitelju Kisega), Crikveni glasnik, 1962—1965.

BLAŽENCIĆ, Ante. Veliko slavlje u Gradišću, podignut je spomenik Mati Miloradiću u Frakanavi, Matica, list iseljenika Hrvatske, 8/1961, 240.

BRABEC, Ivan. Kroatische Mundart, Allegemeine Landestopographie des Burgenlandes, 3, Eisenstadt.

BRABEC, Ivan. Govori podunavskih Hrvata u Austriji, Hrvatski dijalektološki zbornik JAZU, II/1966.

- BRABEC, Ivan. Kroatische Mundart. Allgemeine Landestopographie des Burgenlandes, 2/1, 1963.
- BRABEC, Ivan. Sagen wir einiges über die Sprache der burgenländischen Kroaten, Europa Ethnica, 1/1964, 46.
- BRABEC, Ivan. Recimo koju o jeziku Gradišćanskih Hrvata, Matica, list iseljenika Hrvatske, 1961, 242.
- BRABEC, Ivan. Među podunavskim Hrvatima, Matica, kalendar, 1967, 83.
- BRABEC, Ivan. Hrvatska i Gradišće, Matica, list iseljenika Hrvatske, 1961, 35.
- BRABEC, Ivan. Odakle su došli (u potrazi za starim krajevima Gradišćanskih Hrvata), Matica, list iseljenika Hrvatske, 1961, 99.
- BRABEC, Ivan. Hrvatski govor u Gradišću, Gradišćanski Hrvati, zbornik, Zagreb 1973, 61–90. (To je najiscrpljnija studija o jeziku Gradišćanskih Hrvata koja se u nas do sada pojavila. Autor je dao primjere i značajke svih gradišćanskih dijalekata, izvršio usporednu analizu jezika, raspravio pitanja o doseljenju, akcentima, glasovima, oblicima i sve potkrijepio primjerima i s dvije pregleđne karte).
- BREYER, Mirko. Fran Kurelac, monografija, Zagreb 1939.
- BUČAR, Franjo. Povijest hrvatske protestantske književnosti, Zagreb 1910.
- BUČAR, Franjo i FANCEV, Franjo. Bibliografija hrvatske protestantske književnosti za reformacije, Starine JAZU, 39/1938, 49–125.
- ČOVIĆ, Danilo. Uz pjesme pripadnika hrvatske narodnosti u evropskim zemljama, Matica, kalendar, Zagreb 1969, 180.
- DOBROVIĆ, Ivan. File Sedenik (1862 –1920), Gradišće, kalendar, 1951, 47–52.
- DOBROVIĆ, Ivan. Grgo Gusić, Gradišće, kalendar, 1957, 45–50.
- DOBROVIĆ, Jakob. Pjesmarica, narodne jačke Gradišćanskih Hrvatov, Štokapron 1950. (drugo izdanje 1964).
- FIALKA, Moritz. Národný pjesné Horwátu w sopronské stolici, kralowstwy uherskeho, Nowiny z obozu literatury, umény a ved, Prag 1842, 81–83.
- FIALKA, Moritz. Horwati w sopronské stolici kralowstwy uherskeho, Kvety, IX, Prag 1842.
- FIALKA, Moritz. Kroatische Volkslieder aus der Umgebung von Eisenstadt um 1840, Jahrbuch des Österr. Volksliederwerkes, 12/1963, 55–64.
- GAVAZZI, Milovan. Dva motiva iz narodne poezije Gradišćanskih Hrvata, Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Zagrebu, 1951, 203–220.
- GAVAZZI, Milovan. Stara hrvatska baština u narodnom blagu Gradišćanskih Hrvata, Napredak, kalendar, 1936.
- GORLICH, Ernst. Richard Kralik und das kroatische Schriftum, Der Donauraum, 1/1962.
- GREGORICH, Stefan. Narodne povidajke, Knjiga Hrvatskoga nakladnoga društva, III, Beč 1948.
- GREGORICH, Stefan. Gradišćanske povidajke, Pandrofske margretice, Gradišće, kalendar, 1957, 141.
- GRUSZECKI, Oskar. Das Vila-Motiv im burgenländischen Raum, Burgenländische Heimatblätter, 15/1953, 84–86.

- HADROVICS, Laszlo. Verbalpräfikse in der Schriftsprache der burgenländischen Kroaten, Glas, 1/1960.
- HAEUFLER, J. V. Versuch einer Sprachenkarte der Österreichischen Monarchie, Pešta 1846.
- HAFNER, Stanislaus. Spričanje kod Gradišćanskih Hrvata, Prilozi proučavanju narodne poezije, II/1939, 282–288, Beograd.
- HORVAT, Ignac. Veliki i mali (zbirka pripovijedaka), 1927.
- HORVAT, Ignac. Gradišćanke (zbirka pripovijedaka), Zagreb 1930.
- HORVAT, Ignac. Turki i naše narodne pjesme, Naša domovina, kalendar, 1934, 107–112.
- HORVAT, Ignac. Iz naše stare gore (pripovijetke), 1947.
- HORVAT, Ignac. Školnik zvonar, drama, 1949.
- HORVAT, Ignac. Brate, ostani doma, drama, Frankenau, s. a.
- HORVAT, Ignac. Fran Kurelac u Proderštofu, Goda se ljeta 1846. u janiju pod večer, Gradišće, kalendar, 1952, 46–52.
- HORVAT, Ignac. Dičinje radosti u Starom selu, Gradišće, kalendar, 1958, 155–158.
- HORVAT, Ignac. Perom kroz selo i život (izbor članaka o problematici Gradišćanskih Hrvata), Željezno 1965.
- HORVAT, Ignac. Fran Kurelac in naši Hrvati pred devedeset letih, Naša domovina, kalendar, 1938.
- HORVAT, Ignac. Pjesnik Ivan Blažević, Gradišće, kalendar, 1971.
- HORVAT, Ignac. Crtice iz žitka jednoga školara, Gradišćanski Hrvati, zbornik, Zagreb 1973.
- HRANDEK, R. A. O sabiranju narodnih napjeva i pjesama, Hrvatska tamburica, Zagreb 1937.
- IBESICH, Josef. Kroatische Volkslied und Märchenmotive meines Heimatbezirkes, Einsenstadt 1945.
- ISSATSCENKO, Aleksandar. Vidovinka, Kroatische Gesänge aus Burgenland, Graz 1938.
- IVŠIĆ, Stjepan. Hrvatska dijaspora u 16. vijeku, Ljetopis JAZU, sv. 50, Zagreb 1937, 99–102.
- IVŠIĆ, Stjepan. Puškinova priča o ribaru i ribici u gradišćanskoj knjizi, Hrvatska revija, 1937, 128–134.
- Izreke, Druga Štanka.
- Izreke. Narodne poslovice. Treća Štanka.
- Jačka od hrvatskih sel. Jačka od hrvatskih divojak. Naša domovina, kalendar, 1940, 56–58.
- Jacska. Gradišće, kalendar, 1960, 100.
- KARALL, Andreas. Das religiöse Schriftum der heute Burgenländische Kroaten bis zum Beginn des 19. Jahrhunderts, disertacija, Beč, 1967.
- KIEPERT, H. Völker und Sprachen Karte von Österreich und den Unter-Donau-Ländern, Berlin 1969.
- KOSCHAT, Helene. Die čakavische Mundart der »Poljanci« im Burgenland, Die Österr. Nation, Salzburg 1960, br. 1.
- KRETZENBACHER, Leopold. Zwei Motive aus der Volksposie der burgenländischen Kroaten, Burgenländische Heimatblätter, 13/1951.
- Kroatisches Missale, izdanje dijeceze Eisenstadt.
- KUHAČ, Franjo. Kerštjansko-katoličanski crikveni jačkar, Vienac, 33/1901, Zagreb.

- KUHAĆ, Franjo, Josip Haydn i hrvatske narodne popievke, Vienac, 13—29, 1880.
- KUHAĆ, Franjo. Među ugarskim Hrvati, Gradičanski Hrvati, zbornik, Zagreb 1973, 233—268.
- KURELAC, Fran. Pesme šaljive, do-mišljate, uštipljive, Naša domovina, kalendar, 1934, 162—164.
- KURELAC, Fran. Jačke ili narodne pesme prostoga i neprostoga puka po župah Šopronjskoj, Mošonjskoj i Željeznoj na Ugrih, Zagreb 1971. (Vidi opširnije o Kurelčevim rado-vima u povjesnoj bibliografiji, na i. mj.).
- LEOPOLD, Anton. Cvijeće iz Gradiča, pjesme, Oberpullendorf (Gor-nja Pulja) 1954.
- LEOPOLD, Anton. Gradičanski hravatski gaj, pjesme iz književnosti Gradičanskih Hrvata za hrvatsku školsku dicu i omladinu, Željezno 1967.
- LEOPOLD, Anton. Pjesništvo Gradičanskih Hrvata, rukopis.
- LIEBEZEIT, J. Stare jačke iz Stinjaku, Naša domovina, kalendar, 1933, 81.
- MERŠIĆ, Martin. Narodne hrvatske jačke iz Gradiča, Naša domovina, kalendar, 1935, 89—91.
- MERŠIĆ, Martin, ml. Jožef Ficko, naš književnik, Gradič, kalendar, 1946, 93—97.
- MERŠIĆ, Martin, ml. Glavanić Gašpar, pjesnik i urednik hrvatskoga kalendara, Gradič, kalendar, 1953, 57—65.
- MERŠIĆ, Martin, ml. Nacrt za povijest književnosti Gradičanskih Hrvatov, Gradič, kalendar, 1969, 51—59.
- MERŠIĆ, Martin, ml. Crikvena književnost Gradičanskih Hrvatov do poč. XIX st., Gradič, kalendar, 1970, 47—59.
- MERŠIĆ, Martin, ml. Čirilske i glagolske zabilješke klimpuških mašnih, knjig, Naša domovina, kalendar, 1935.
- MERŠIĆ, Martin, ml. i ŽGANEC, Vinko. Jačkar, hrvatske narodne jačke iz Gradiča, Čakovec 1964.
- MERŠIĆ, Martin, ml. Znameniti i za-sluzni Gradičanski Hrvati, izd. Čakavskog sabora, Rijeka 1972. (U toj knjizi osim podataka o najznačajnijim kulturnim radnicima Gradiča obrađeni su počeci umjetničke književnosti Hrvata u Gradiču, protestantska književnost i počeci štam-parstva).
- MILČETIĆ, Ivan. Vidi popis radova u bibliografiji iz povijesti, na i. mj.
- MILORADIĆ, Mate. Slovница hrvatskoga jezika, Györ 1919. (To je prva gramatika gradičansko-hrvatskog književnog jezika).
- MILORADIĆ, Mate. Zibrane jačke s kimi je va ljubavi zabavljal i po-karakal svoju braću Hrvate, pod štam-pu uredio Martin Meršić, st. 1933.
- MILORADIĆ, Mate. Jačke s razlaganjem Martina Meršića, st., knjiga XVI Hrvatskoga nakladnoga društva u Gradiču, 1956.
- Nešto o našem jeziku, Ognjišće, 1954, 44—47.
- NEWEKLOWSKY, G. Die Schriftsprache der burgenländische Kroaten, Leibnitz 1969.
- NEWEKLOWSKY, Gerhard. Die Akzent- und Intonationssysteme der čakavischen Mundarten im Burgenland (s kartom), disertacija, Beč 1965/66.

- NEWEKLOWSKY, Gerhard. Akcentski sistem čakavskih govora u Gradišću, Zbornik za filologiju i lingvistiku, knj. XIII/1, 195—204.
- NAKOVIĆ, Mihail. Jacskar, Sztari Grad 1876.
- PAVIČIĆ, Stjepan. O govoru u Slavoniji do turskih ratova i velikih seoba u 16. i 17. stoljeću, Rad JAZU, 222, Zagreb 1920.
- PEREC, K. Das kroatische Schriftum im Burgenland, Burgenländische Literaturbörte, Eisenstadt 1949.
- PINDOR, Joseph. Die protestantische Literatur der Südslawen im XVI Jahrhundert, sv. II, Die kroatische Schriftsteller und Schriften, 1903.
- PRECS, Karl. Das kroatischsprachige Schriftum im Burgenland, Bgld. Lit. Bote II.
- PROBST, Franz. Stephan Consul, literarischer Wegbereiter der Croaten, Volk und Heimat, 1/1948.
- SMOLIK, Marijan. Gregur Mekinić in njegovi pesmarici 1609. in 1611. Časopis za zgodovino in narodopisje, 5/1969, 246—296.
- Sprachfragen der burgenländischen Kroaten, Burgenländischer Presse-dienst, 48/1955.
- Sprachfragen der burgenländischen Kroaten, Burgenländisches Leben, 12/1955, 26.
- Stare naše vojačke jačke, Hrvatski kalendar, 1942, 39—42.
- STROHAL, Rudolf. Hrvatska knjiga u jugozapadnoj Ugarskoj, u takozvanom Burgenlandu. Hrvatska prosvjeta, i p. o. Zagreb 1922.
- SUČIĆ, Ivan (Lav). Dijalekti i književnost Gradišćanskih Hrvata, Gradišćanski Hrvati, zbornik, Zagreb 1973, 91—96.
- SUČIĆ, Ivan (Lav). Djelovanje Ignaca Horvata kao književnika, Gradišćanski Hrvati, zbornik, Zagreb 1973, 107—110.
- SUČIĆ, Feri. Narodna pjesma i glazba u Gradišću, Gradišćanski Hrvati, zbornik, Zagreb 1973, 123—128.
- SZEDENICH, File. Naši pisci i književnost, Sopronj 1912.
- UJEVIĆ, Mate. Vidi popis rada u bibliografiji povijesne literature, na i. mj.
- VANČIĆ, Feliks, Tome Bedenik (1889—1940), Gradišće, kalendar, 1941, 90—93.
- VÁCLAVIK, Antonin. Podunajska dedina v Československu, Horvatské spevy, Bratislava 1925.
- VALENTIĆ, Mirko. Vidi popis rada u bibliografiji povijesne literature, na i. mj.
- VÁŽNY, Vaclav. Čakavské nařečí v slovenskem Podunaji, Sbornik Filo-sofickej fakulty Univ. Komenského v Bratislave, br. 47/2, Bratislava 1927.
- VUKOVIĆ, Ivan. Jačkar za hrvatske škole u Gradišću, Beč 1924.
- VUKOVIĆ, Ivan. Gradišćanske narone jačke, Gradišće, kalendar, 1948, 47—49.
- VUKOVIĆ, Vladimir. ... nemoj bra-te, pusti ruku (pjesmarica) Željezno, s. a.
- ZIMMERMANN, Fritz. Die kroatischen Ortsnamen des Burgenlandes, Beč 1948.
- ZIMMERMANN, Fritz. Die Slawistik in der Namenforschung des burgenländischen Raumes, Veröffentlichungen des Inst. für Slawistik der Deutschen Akademie der Wissenschaften zu Berlin, 29/1963.

ZVONARICH, Stefan, Ignac Horvat — Heimatdichter und Volkserzieher der burgenländischen Kroaten, Die österreichische Nation, 11/1963, 166.

III Prosvjeta i kultura

ANDRITSCH, Johann. Studenten und Lehrer aus Ungarn und Siebenbürgen an der Universität Graz 1586—1872, Graz 1956.

Aus dem Kulturleben der burgenländischen Kroaten, Burgenländisches Volksblatt, 44/1951.

BENČIĆ, Nikola. 5 godina »Glasa«, Glas, 2. VII 1962.

BENČIĆ, Nikola. Gradišćanski Hrvati između jučer i sutra, Gradišćanski Hrvati, zbornik, Zagreb 1973.

Die burgenländischen Kroaten haben das Recht, ihre Muttersprache zu erlernen, Freies Burgenland, 2. V 1947.

Das Burgenland bekommt einen kroatischen Schulinspektor. Ein Erfolg der Genossen Probst und Tomisch, Burgenländische Freiheit, 1. V 1930.

Die Begabungsreserven des Burgenlandes, Beiträge zur pädagogischen Psychologie, Beč 1966, 127—141.

Burgenländische Schulstatistik, Schuljahr 1970/71, Landesschulrat für Burgenland.

BLAŽENČIĆ, Ante. Rodoljub i stručnjak, šezdesetogodišnji jubilej Konrada Meršića, inspektora za hrvatsko školstvo u Gradišću. Školske novine, Zagreb 33/1971.

BLAŽENČIĆ, Ante. Mate Schlögl naš veliki prijatelj (direktor glavne škole u Siegendorfu), Školske novine, 13/1973, Zagreb.

BLAŽENČIĆ, Ante. Život posvećen prosvjeti i kulturi — Alfons Korn-

feind, predsjednik Hrvatskoga kulturnoga društva u Gradišću, Školske novine, 8/1973.

BLAŽENČIĆ, Ante. Istaknuti prosjekni radnik Gradišća — uz pedesetogodišnjicu Štefana Zvonarića, školskog nadzornika i potpredsjednika Hrvatskoga kulturnoga društva u Gradišću, Matica, list iseljenika Hrvatske, 11/1961.

BLAŽENČIĆ, Ante. Umro Ivan Gregorić, istaknuti društveni radnik, Matica, 12/1965.

BLAŽENČIĆ, Ante. Umro dr Lovre Karall, poznati javni radnik, predsjednik Žemaljske vlade Gradišća, Matica, 6/1965.

BLAŽENČIĆ, Ante. 25. godišnjica javnoga rada istaknutog društvenog i javnog radnika Karla Preča, Matica, 12/1966.

BLAŽENČIĆ, Ante. 70. rođdan prof. Rudolfa Klaudusa, poznatog javnog radnika i slikara, Matica 1966.

BLAŽENČIĆ, Ante. Matica u razvijanju veza s pripadnicima hrvatske narodnosti u evropskim zemljama (1951—1971), Matica, 11/1971.

ČOVIĆ, Danilo. Među Hrvatima u Gradišću — posjet hrvatskih kulturnih radnika, Matica, 3/1967.

40 ljet, Hrvatsko kulturno društvo, 1929—1969. (Jubilarni spis u kojem je podrobno obrađen kulturno-prosvjetni rad toga najistaknutijeg društva Gradišćanskih Hrvata). Željezno 1969.

Eine ungarisch-kroatische Mittelschule im Burgenland, Die Fackel, Folge, 1966/67.

EMRICH, Štefan. Izdavačka djelatnost (Gradišćanskih Hrvata), Gradišćanski Hrvati, zbornik, Zagreb 1973.

- FRANKL, Vilmos. A hazai és külföldi iskolázás XVI. században, Budapest 1873. (Domaće i inozemno školstvo u XVI st.).
- Gegenäusserung des Kroatischen Kulturvereins, Europa Ethnica, 2/1964, 737.
- Generalversammlung des Kroatischen Kulturvereins im Burgenland, Volksbote, Innsbruck, 20. VI 1954.
- GRABRIŠČEK, A. Gradičanski Hrvati, Hrvatski učitelj, V, Zagreb 1925.
- HOCHLEITNER, Joseph. Die Schulgesetze des Burgenlandes, Eisenstadt 1937.
- HOLD, Josef. Hrvatske dičinje pjesme i igre, Gradičće, kalendar, 1960.
- HORVAT, Ignac. Iz torbe jednoga staroga školnika, Gradičće, kalendar, 1959, 93–96.
- HORVAT, N. Zum neuen kroatischen Lesebuch, Burgenländisches Leben, I(1949)50.
- Hrvatsko školstvo u Gradišću, Novi glas, 12/1969.
- JANDRIŠEVIĆ, Petar. Hrvatski kalendar i Ljetopis Hrvatskoga kulturnoga društva u Gradišću za 1941.
- Die kroatische Kulturverein im Burgenland, Jahrbuch Österr. Wiss. II, 1950, 132, isto III, 1954, 118.
- Das kroatische Kulturwerk, Österr. Rundschau, II/1947.
- Kroatische Lehrbücher im Burgenland, Europa Ethnica, 2/1964.
- Kroatischer Kulturverein. Eine offene Frage, Burgenländisches Leben, 5–6 1963.
- KUHAČ, Franjo. Vidi popis radova u bibliografiji za povijest, na i. mj.
- KURELAC, Fran. Vidi popis radova u bibliografiji za povijest na i. mj.
- LEHR, Josef. Die slawischen Sprachen im Lehrplan, Pädagog. Mitteilungen, XI/1953.
- LÖGER, Ernst. Zur Geschichte der burgenländischen Schulwesens, Südostdeutsche Forschungen, 1/1936.
- M. H. Kulturno-prosvjetne veze s Gradičanskim Hrvatima, Zagorski kalendar 1946, Zagreb 1945.
- MERSICH, Konrad. Arbeitsformen in den kroatischen Schulen des Burgenlandes, Pädagog. Mitteilungen, 1953.
- MERSICH, Konrad. Das kroatische Schulwesen im Burgenland, Burgenländisches Lehrerblatt, 23/1961.
- MERŠIĆ, Martin, ml. Znameniti i zasluzni Gradičanski Hrvati, Rijeka 1972.
- NOHAČ, Jan. Hrvati u Čehoslovakia, Moravski Hrvati, Hrvatski učitelj 925–1925, Zagreb 1925, str. 87 –89.
- POLÁNY, Istvan, Nyugat magyarország közoktatásügyenek története, Szombathely 1936. (Povijest školstva u zapadnoj Mađarskoj).
- PALKOVIĆ, Franjo. Koordinacija, Novi glas, 1/1969.
- RATTASITS, Agnes. Die materielle und geistige Kultur meines Schulortes Kroatisch-Geresdorf, Eisenstadt 1951.
- RESETARITS, Valentin. Die geistige kultur meines Schulortes Kroatisch-Ehrensdorf, Eisenstadt 1950.
- REZNER, Wilhemine. Die materielle und geistige Kultur meines Schulortes Kaisersdorf, Eisenstadt 1952.
- SEMMELEWEIS, Karl. Der Buchdruck auf dem Gebiete des Burgenlandes bis zu Beginn des 19. Jahrhunderts (1582–1823), Eisenstadt 1972.

- STROHAL, Rudolf. Hrvatska knjiga u jugozapadnoj Ugarskoj, u takozvanom Burgenlandu, Hrvatska prosvjeta, Zagreb 1922. (postoji i poseban otisak).
- UJEVIĆ, Mate. Vidi popis radova u povijesnoj bibliografiji.
- VALENTIĆ, Mirko. Karl Semmelweis, Der Buchdruck auf dem Gebiete des Burgenlandes bis zu Beginn des 19. Jahrhunderts, Eisenstadt 1972. Valentić je za Vjesnik društva bibliotekara koji se nalazi u tisku napisao prikaz te knjige i istakao da su tiskare Zrinskih i naši ljudi odigrali značajnu ulogu u prvim počecima tiskarstva u Gradišću. Npr. utvrdio je da su i prve njihove novine »Neue Zeitung« iz 1587. nastale u Hrvatskoj.
- VRANJEŠ, Božena. Počeci i razvoj novinstva u Gradišćanskim Hrvata, Matica, kalendar, 1973, 142.
- VUKOVIĆ, Ivan. Pjesmarica za hrvatske škole Gradišća, Beč 1954.
- ZEMAN, Jozef. Hrvatska naseobina kod Bratislave, Hrvatski učitelj 925—1925, 97.
- IV Etnologija i geografija*
- Allgemeine Bibliographie des Burgenlandes, sv. III, Eisenstadt 1964. sadrži bibliografiju geografskih radova, svezak V iz 1965. ima etnologiju, a svezak I i II topografiju Eisenstadta i Neusiedla.
- Almanach moravskych Charvátu (1584—1934), Brno 1934.
- BERGHAUS, H. Etnographische Karte der Österreichischen Monarchie nach Bernhardi, Gotha 1846.
- Bibliographie zur Geschichte, Landes und Volkskunde des Burgenlandes 1800—1929. Linec 1933.
- BIDERMANN, H. J. Neuere slavische Siedlungen auf süddetischen Boden, Forschungen zur Landes und Volkskunde, sv. II, Stuttgart 1888.
- BJELOVUČIĆ, H. Z. Etnografske granice Južnih Slovena, Dubrovnik 1934.
- BJELOVUČIĆ, H. Z. Etnografske granice Slovenaca, Hrvata, Srba i Bugara, Zagreb 1929.
- BREU, Josef. Vidi popis radova u povijesnoj bibliografiji.
- Burgenlandatlas, Beč 1941.
- Burgenländische Statistiken, 1/1959. i 2/1960.
- Carte Etnographique de Hongrie, Budimpešta, s. a. (oko 1820.).
- CSAPLOVICS, Johann. Croaten und Wenden in Ungarn, Bratislava 1828.
- CSAPLOVICS, Johann. Topographisch-statistisches Archiv des Königreich Ungarn, Beč 1821, drugi dio je izašao iste godine.
- CZOERNING, K. Etnographie der Österreichischen Monarchie mit einer ethnographischen Karte in vier Blättern, 1:1,000,000, Beč 1855—57.
- DOBROVIĆ, Jakob. Hochzeitsbräuche und Lieder der burgenländischen Kroaten, Jahrbuch des Österreichischen Volksliedwerkes, sv. 10, Beč 1961.
- DOBROVIĆ, Jakob. Lied und Brauch zu Neujahr bei den burgenländischen Kroaten, Jahrbuch des Österreichischen Volksliedwerkes, sv. 7, Beč 1958.
- DRIMEL, Lukas. Hrvatska narodna nošnja na Stinjaki, Letna knjiga 1931.
- Ergebnisse der Volkszählung vom 1. Juni 1951. (Burgenland), Beč 1952.

- Ergebnisse der Volkszählung vom 21. März 1961. (Burgenland), Beč 1962.
- Flur- und Hausformen der Kroaten-siedlung, Bgld. Volkskunde, 1953.
- GAVAZZI, Milovan. Vidi popis rado-va u bibliografiji za jezik i knji-ževnost, na i. mj.
- GYÖRFFY De, Etienne. Carte ethno-graphique des pays danubiens 1:2,000,000, Budimpešta s. a. (oko god. 1920).
- HABERLANDT, A. Volkskunde v. Niederösterreich, Heimatkunde von Niederösterreich, XII, Beč 1928.
- HERBEN, B. Tri chorvátské osady na Mořave, Časopis Maticé moravské, XIV, Brno 1882.
- HELBOK, Adolf. Der österreichische Volkskunde-Atlas, Linz 1955.
- HORN, Hilda. Kroatische Hochzeit, Burgenländisches Leben, 5/1954, 8—9.
- HORVAT, Ignac. Iz narodnih običajev u Pinkovcu, Naša domovina, kalendar, 1936, 46—49.
- HORVAT, Ignac. Narodni običaji Gradiščanskih Hrvata, Gradiščanski Hrvati, zbornik, Zagreb 1973, 129—134.
- HORVATH, Štefan. Vazmene navabe Čembe, Hrvatski kalendar 1941, 79—81.
- HORVATH, Štefan. Zimske navade u Čembi, Naša domovina, kalendar, 1935, 148—151.
- HRANDEK, R. A. Volkskundliches aus Stinatz, Österr. Zeitschrift für Volkskunde, 50, Beč 1947.
- HURSKY, Josef. Sidelne zemepisny ráz slovanskych obci v Gradišti-Burgenland, Sborník, Prag 1952, 87—100.
- HURSKY, Josef. Slovanský živel Gradišti-Burgenland, Slavia, Prag 1953, str. 523.
- HURSKY, Josef. Vylidňování a asi-milace slovanských obcí v Gradišti (s prilogom karata i crteža), Prag 1952.
- JOVANOVIĆ, Sergije. Hrvatsko sta-novništvo i njegova naselja i privre-dna u Gradišću (Burgenland), Glasnik geografskog društva, sv. 15, Beograd 1929.
- KALMAR, Rudolf. Leben in einem kroatischen Dorf, Österreichs- Fern-seharchiv des österr. Rundfunks, Beč 20. VII 1958.
- KETTLER, J. J. Völkerkarte der Ös-terr.-ungarn, 1:500.000, Berlin 1919.
- KORNFEIND, Alfons. Od traštost-skog pira, Gradišće, kalendar, 1950, 66—68.
- KORNFEIND, Alfons. Opet nešto od štraštostskog pira, Gradišće, kalen-dar, 1951, 68—70.
- KORNFEIND, Alfons. Stinjaci po-kop, Hrvatski kalendar, 1947.
- Die Kroatensiedlung, Burgenländisch Festschrift 1920, 16.
- Die Kroatensiedlung, Burgenländische Volkskunde, 1953, 19.
- KUNNERT, Heinrich. Bibliographie zur Landes und Volkskunde des Burgenländes, 1930—1933, Südost-deutsche Forschungen, 1936.
- KURELAC, Fran. Vidi popis litera-ture u povijesnoj bibliografiji, na i. mj.
- KUHAČ, Franjo. Vidi popis radova u povijesnoj bibliografiji, na i. mj.
- MARHOLD, Slavko, Hrvatsko naro-dno glazbalo tamburica, Gradišće, kalendar, Beč 1948.

- MERSICH, Martin. Kako se svečevali naši praoци nedilju, Katoličanski Ljudski Savez, 1940, 122–124.
- MERSICH, Martin. Najstariji ostenki poganstva med nami Hrvati, Katoličanski Ljudski Savez, 1940.
- MILČETIĆ, Ivan. Vidi popis radova u povjesnoj bibliografiji, na i. mj.
- NIEDERLE, Lubor. Národopisná mapa Slovanstva, Prag 1905.
- NIEDERLE, Lubor. Slovanský svět (zeměpisný a statistický obraz současného Slovanstva), Prag 1909.
- NOVAK, Vilko. Etnografski značaj slovenskoga Porabja, Slovenski etnograf, I, Ljubljana 1948.
- Österreichisches Statistisches Zentralamt, Beč, br. od 1923, 1934, 1051. i 1961.
- RIEDL, F. Die Kroateansiedlung in Österreich, vidi Die südostdeutsche Volksgrenze, Berlin 1934, 169–178.
- RITIG, Nives. Neki aspekti istraživanja života i običaja Gradišćanskih Hrvata, na primjeru grupe sela Vlahije, Gradišćanski Hrvati, zbornik, Zagreb 1973. (Vidi prikaz toga rada u istom broju ovog časopisa).
- ROTH, H. Das Burgenland, eine siedlungsgeographische Studie, disertacija, Beč 1923.
- SCHRIMMER, K. A. Topographie von Niederösterreich, sv. 1.
- SCHMIDT, Leopold. Burgenländische Beiträge zur Volkskunde, Beč 1953.
- SCHREINER, Adalbert. Franz Kurelac. Sein Werk und seine Bedeutung für die burgenländische Volkskunde, Volk und Heimat III, 3/1950.
- SEMMLWEIS, Karl. Historische Geographie des Burgenlandes, Burgenländische Heimatblätter, XII, Eisenstadt 1951.
- SUČIĆ, Thomas. Hrvatski pir u Novom selu, Naša domovina, kalendar, 1938, 73–78.
- SUČIĆ, Thomas, Stare navade u Novom selu, Naša domovina, kalendar, 1940, 46.
- ŠEMBERA, A. V. O Slovanech v Dolních Rakousích, Časopis českého muzeum, 18–19, Prag 1844/45.
- ŠEMBERA, A. V. O Hrvatima u Donoj Austriji, Danica Ilirska, 32, 33, 34/1845.
- TRAPP, M. W. Häuser und Kleider bei den Kroaten in Mähren und Niederösterreich, Mitt. d. Anthropol. Ges. in Wien, 8/1878.
- TUKAVAC, Branimir. Gospodarstveni i socijalni razvitak našega sela u zadnjih sto letih. Gradišće, kalendar, 1948, 57–61.
- TUREK, A. Charvátska kolonisace na Moravě, Časopis Maticé Moravské, sv. 61, Brno 1937.
- UJEVIĆ, Mate. Vidi popis radova u povjesnoj bibliografiji.
- VARGA, Mathilde. Die Hochzeitsbräuche der Kroaten des österreichischen Burgenlandes, disertacija, Beč 1951.
- VALENTIĆ, Mirko. Vidi popis rada u povjesnoj bibliografiji.
- WEHOFISCH, F. Siedlungsgeographie des Südburgenlandes, disertacija, Graz, 1928.
- WEIGL, H. Die Bedeutung der Ortsnamen in Niederdonau, sv. 20, Sankt Pölten 1941.
- WEIGL, H. Zur Frage der Kroaten-siedlungen im ehemalige Niederösterreich, Unsere Heimat, sv. 13–1940.

- WILHELMY, H. Völkische und koloniale Siedlungsformen der Slawen, Geographische Zeitschrift, 42/1936.
- ZIMMERMANN, B. H. Die kroatische Besiedlung des Burgenländes, Burgenländische Heimatblätter, XII 1950.
- ZIMMERMANN, Fritz. Die kroatischen Ortsnamen des Burgenlandes, Beč 1948.
- V Umjetnosti*
- BEZIĆ, Jerko. Istraživanje folklorne glazbe Hrvata u Slovačkoj, Gradišćanski Hrvati, zbornik, Zagreb 1973, 145—148.
- BLAŽENČIĆ, Ante. Prvi hrvatski ples u Željeznom, Matica, 5/1964.
- BLAŽENČIĆ, Ante. Moderna hrvatska umjetnost — značajna manifestacija u Gradišću, Matica, 1/1967.
- Die Denkmale des Politischen Bezirkes Eisenstadt und der Freien Städte Eisenstadt und Rust, Österreichische Kunstopgraphie, sv. 24, Beč 1932.
- DOBROVICH, Jakob. Pjesmarica, narodne jačke gradišćanskih Hrvatov, Štokapron 1950. i 1964. (Treće izdanie nalazi se u pripremi. Autor osim teksta donosi i originalne melodije.)
- DOBROVIĆ, Jakob. Prva naša zbirka (uglavljene pjesme), 1968.
- HRANDEK, R. A. O sabiranju narodnih napjeva i plesova, Hrvatska tamburica, Zagreb 1937.
- KUHAČ, Franjo. Josip Haydn i hrvatske narodne popievke, Zagreb 1880. i Vienac 13—29/1880.
- KUHAČ, Franjo. Južno-slovjenske narodne popievke (većim ih je dijelom sam sakupio, ukajdio, glasovirsku pratinju udesio, te izvorni im tekst pridodao F. Š. Kuhač), Zagreb 1878—1881.
- KUHAČ, Franjo. Među ugarskim Hrvatima, Gradišćanski Hrvati, zbornik, Zagreb 1973, 233—268.
- Kroatisches Barock, Volk und Heimat, 17/1951.
- MERŠIĆ, Martin, ml. i ŽGANEC, Vinko. Jačkar, hrvatske narodne jačke iz Gradišća, Čakovec 1964.
- SUČIĆ, Feri. Narodne, dalmatinske i Sučićeve pjesme (158 uglazbljenih pjesama), 1958.
- SUČIĆ, Feri. Narodna pjesma i glazba u Gradišću, Gradišćanski Hrvati, zbornik, Zagreb 1973, 123—128.
- ŠIROLA, Božidar. Hrvatska narodna glazba, Zagreb 1942.
- VLAŠIĆ, Jože. Likovna umjetnost Gradišćanskih Hrvata, Gradišćanski Hrvati, zbornik, Zagreb 1973, 117—122.
- VUKOVIĆ, Ivan. Jačkar za hrvatske škole Gradišća, Beč 1924. (Prva uglazbljena gradišćanska pjesmarica koja je znatno utjecala na daljnji razvoj narodne pjesme u Gradišću).
- VUKOVIĆ, Ivan. Ku čemo si, zbirka pjesam za hrvatski narod u Gradišću, knj. XVII Hrvatskoga nakladnog društva, Beč.
- VUKOVIĆ, Ivan. Pjesmarica za hrvatske škole Gradišća, Beč 1954.
- VUKOVIĆ, Vladimir. . . nemoj brate, pusti ruku, Željezno, s. a. (pjesmarica).

Dragutin Pavličević